

GLEDALIŠKI LIST

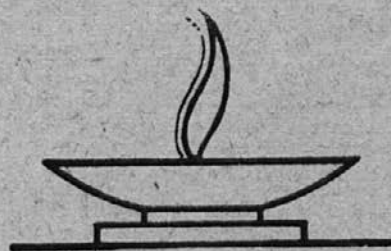
XX

XXI

1
9
4
2

1
9
4
3

OPERA

6 G. MASSENET: THAÏS

G. MASSENET:

Thaïs

*Opera v treh dejanjih (7 slikah) po romanu A. France-a napisal
L. Gallet, prevel N Štritof*

Dirigent: N. Štritof.

Režiser: C. Debevec.

Osebe:

Athanael, puščavnik	R. Primožič
Nicias, mlad filozof	A. Sladoljev
Palemon, star puščavnik	A. Petrovčič k. g.
Suženj	M. Dolničar
Thais, igralka in kurtizana	V. Heybalova
Krobila, suznja	M. Mlejnikova
Mirtala, suznja	M. Polajnarjeva
Albina, opatinja	N. Španova

Puščavniki Kristančič, Rus, Gašperšič, Smrekar, Štular, Drobnič,
Gregorin, Škabar, Humar, Sekula, Marenek

Plešejo: G. Bravničarjeva, S. Japljeva, M. Remškarjeva, M. Kürbos,
D. Pogačar in balet

Kostumi: J. Vilfan

Vodja zbora: R. Simoniti.

Scena: M. Gerlovičeva

Koreograf: Ing. P. Golovin.

Cena »Gledališkega lista« Lit 2.—

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

1942-XX/43-XXI

OPERA

ŠTEV. 6

G. MASSENET:

THAÏS

PREMIERA 5. DECEMBRA 1942-XXI

Ciril Debevec:

Režijske opombe k „Thaïs“

Celotna misel in zgradba.

Spodobno in pravično bi bilo, če bi članek o operi začeli z razpravljanjem o glasbi. Tako bi bilo spodobno. In pri Mozartu ali Verdiju drugače sploh ni mogoče. So pa tudi opere (resnično, zelo malo jih je), kjer se mi zdi, da so besedila umetniško močnejša od obdelave. Tako na primer »Thaïs«, kjer besedilo (kljub dramaturgičnim nedostatom in nekaterim razvlečenim mestom) ali še bolje: vsebina s svojo strahotno doslednostjo in brezobzirno stvarnostjo — vsaj za moje občutje — megočno nadkriljuje sicer bogato in slikovito, a vendar za to idejno dramo nekoliko presladkobno in muckasto-laskajočo, žensko mehkočno glasbo.

»Thaïs« — napisana po znamenitem romanu ostrega, a duhovitega in odkritosrčnega zasmehovalca Anatolea Francea — ni samo na vso moč zanimiva, temveč je tudi težka tragedija vélikih dimenzij. Priznam pa kar spočetka, da me o tem ni mogla prepričati nobena dosedanjih sicer resda maloštevilnih predstav, kar sem jih videl (s pariško vred), kjer so bili očitno vsi izvajalci z režijo vred zaposleni s popolnoma drugotnimi učinki (véliki glasovi, pevске bravure, razkošje scene, tehnični triki, pestrost baleta in res prvovrstnega, a vendar čisto zase svirajočega orkestra), kakor pa z

zgradbo dramske vsebine ali celo z oblikovanjem celotne, na videz skrite ideje.

Poskusil bom torej — na slepo srečo, da se mi ponesreči — prikazati vsebino tega dela tako, kakor sem ga doumel in občutil pri svoji režiji jaz. Mogoče bodo nekatere stvari na ta način osvetljene pravilnejše, mogoče bodo predvsem nepristraneje izstopile in bodo po modri in zreli presoji v svoji globoki zmotnosti gotovo človeško kakor tudi duhovno mnogo bolj pretresljive, in v nekem globljem pomenu, tudi morda poučne. —

Dva svetova je postavil pisatelj nasproti. Dvoje različnih svetovnih naziranj, dvoje nasprotujočih si življenjskih čustvovanj: na eni strani *krščanstvo* s svojim asketstvom, na drugi strani *poganstvo* s svojim čutnim razkošjem. Za oba različna svetova si je izbral tudi dvoje različnih okolij, dvoje različnih ozračij: za krščanstvo samoto in puščavo, za poganstvo bujno družbo tedaj najbolj razvpitega in v grehu žehtečega mesta Aleksandrije.

Prestavnika obeh nasprotij sta najznamenitejša grška hetera in igralka Thais in puščavniški senobitski menih Atanael. Dva skrajna tečaja obeh osnovnih svetovnih doživljanj: eden obdan z vročo gloriijo omamne telesne lepote, čutne bohote in krvnega opoja, drugi cbžarjen s hladnim sijajem mesene vzdržnosti, duhovne zamaknjenosti in verske skorajda blaznosti.

Srečanje takih skrajnosti je enako trčenju brzih in težkih vlakov. In trčenje takih sil mora nujno in neizogibno dovesti do katastrofe. In ta katastrofa se dogaja v tej operi, v vsej svoji čudni kombinaciji muzikalne priljudnosti in idejne strahotnosti v vsej svoji goloti pred našimi očmi in nas prevrta kljub glasbenemu občutljivemu božanju do srca in do mozga. —

Thais je mlada, lepa in polnokrvna. Žejni njene čarobne prelesti in njenih sladkostrastnih skrivnosti so jo v čutnem drgetu oboževali mladci, so se vroče in krvavo trgali zanjo možje, trepetali so v jalovi omami izžeti starci, pretepali so se zanjo razbojniki in mornarji, zametavali in ubijali so se bogataši, vriskale so blodnice in besnele so žene, častiti meščani so se sprevračali v razuzdance, in resnobni modrijani so se spreminjali v največje norce. Sredi tega bučnega in hrupnega vrvenja, sredi tega babilonsko valujočega

aleksandrijskega kipenja, sredi tega mesta, kjer sta se stikala temna zagonetnost Egipta in svetlo uživaštvo grškega svetoljubja, v tem grešnem in brezbožnem mestu je rasla, je pela, vabila, grešila, plesala, igrala in vladala opojna kurtizana in Venerina svečenica, zloglasna, božanska mamljivka *Thaïs*. Svečenici telesnega izročanja in darovanja, kraljici nagonskih naslad pa ni še nikdar doslej zavel osvežilni dih prave ljubezni, še nikdar se ni dotaknila sapica čiste pomladi njenega ubogega in žejnega in nevzbujenega srca. Sredi lišpa in bleska je njeno otroško srce samotno, puščobno in prazno. Otrok brez staršev, ki mu je bila izredna lepota, muzikalna in mišična darovitost naglavni greh, ki je bil brez pravega pojma o grehu od grešnega okolja v greh zapeljan, ki greši noč in dan, pa tega še ne ve, in se ne zaveda, dokler ... da, dokler ne pride nekdo, ki ji ta greh pokaže, ki jo opomni in dokler se ne zgodi nekaj ... da, nekaj, kar se je zgodilo že marsikateri *Thaïs*, pa je bilo večino — že prepozna ali pa — kakor pri *Thaïs* — preostro in prehudo ...

Ta nekdo je v našem primeru puščavski menih iz reda senobitov *Atanael*. Čuteč v svojem bistvu pogubni čar čudovite *Thaïs*, se je z naporom vseh svojih sil odtegnil nemarni družbi in se umaknil ves razdvojen v puščavo, kjer je ob postu in strogem, svetniško vzdržnem življenju prosil Boga za pomoč in rešitev iz teh morečih težav in skušnjav. Stradal je, bičal se je in molil, da bi šli z njega besi mesenega poželenja. In Bog ga je slišal in ga uslišal po svoji modrosti ... Toda uslišal ga je preveč: dal mu je moč, ki je bila zanj presilna in prevelika. Gorečnost te moči in strastni patos suho pojmovane ideje sta ga potegnili s seboj in ga vrgla iz vrtinca krvi v še hušje brezдно umske zmede, obupa in popolnega duševnega zloma. In zgodilo se mu je tako. — kakor se je zgodilo že tolikim *Atanaelom* — da se zruši v sebi in v svojem namenu, ker je imel preveč gole in brezobzirne idejne moči in ker je pogrešal čudežne milosti tistega, kar edino rešuje v temotah in zmotah življenja, to je: blagorodne luči in tihe toplote — ljubezni. —

Neznani so nam smisli višjih zakonov. Včasih se nam razodenejo, včasih ne; enim se odkrijejo, drugim nikdar. Božji mlini meljejo počasi in njihovi kamni so težki. Gorje mu, kdor pride mednje. —

V vsebinskem smislu je zgradba te opere (kljub udanosti opernim koncesijam) izredno zgovorna in vsaj v osnutju čudovita.

I. slika (v puščavi ob Nilu). Atanaelova izpoved sobratom, brezuspešno Palemonovo svarilo, dražčča vizija in Atanaelov izpreobrnitveni pohod.

Valerija Heybalova

II. slika (v Aleksandriji pred prijateljevo hišo). Atanael se pripravi za boj, prvo spoznanje s Thais, Thais ga izzove, bakantsko napade, Atanael zbeži.

III. slika (pri Thais doma). Prvo srečanje na samem. Pošastno bližanje in divje trčenje. Prvi krvavi tresljaji iz veselja — tu geslo: Kristus, tam geslo: Venus. Nasprotje se zaostri.

IV. slika (pred palačo Thais). Vsebinsko najlepši odtенок in duševno najčistejši biser iz opere: Thaïs, s kipcem Eroša v roki, izpove otroško preprosto svoje čustvo o — Ljubezni. Nasprotnika sta najbližja. Dotikalna točka je tu. Majhna pomota iz Thaisinih ust — in nevidna Usoda zgrmi nad uboga človeška črvička: Osebo

Robert Primožič

ljubosumje razbije kip... Thaïs — dekletce zakrili z rokami, zaplahuta, omahne... Od tu dalje je vse samo še bolestna zamaknjenost in krvave črepinje. Srce je razbito, ljubezen je šla na dvoje.

V. slika (v zelenici). Zadnje upanje, zadnja možnost spoznanja in rešitve. Oddih in počitek, iskreno ganotje zaradi nenadne dobrote. »Bog bodi zahvaljen!« — Zaman — Usoda gre neizprosno

svojo pot. Slovo. — Thais odide z belimi sestrami... Atanael pa se zruši na kolena: »Videl je ne bom nikdar več! Nikdar več!«

VI. slika (pri Palemonu v puščavi). Atanaelova pretresljiva izpoved, moreča, blodna vizija Thaisine strasti in — nenadoma — drugi slutenjski privid njene smrti. Atanael zdrvi na pot.

VII. slika (v samostanu). Thais umira. Še enkrat zapoje, zaplove v višave in zvezda se utrne in ugasne. Atanael spozna, spregleda — prepozno... Bel križ strmi v svet — prazen in sam. Vse se je zgodilo, kakor se je moralo zgoditi. Tako je zapisano v Knjigi, ki je vsak ne zna brati. —

Mi, ljudje božji, pa pogledjmo in premišljajmo: zakaj je bilo vse to tako potrebno? Zakaj ravno tako in ne drugače? Kaj je Bogu najbližje, kaj mu je nadvse dopadljivo? In če bomo kakor ribiči in kot otroci, bomo čutili: *Tisto je Bogu najbližje, kar je najbolj preprosto in najbolj čisto.* Je to glava? Ne! Je to volja? Ne! Je to kri? Tudi ne! Lahko je vse to skupaj, poglavitno pa je le in bo ostalo edinole — *to ubogo človeško srce.* Iz srca pa raste — Modrost in Ljubezen.

Tako kot piše tako lepo Sveto pismo. Toda ne dajmo si ga razlagati po pismoukih in farizejih! Nikarmo! Berimo ga rajši sami.

Massenet.

Potrudil sem se, da bi Massenetu ne delal krivice. Navsezadnje je le on komponist. In komponist je pri operi prvi. Ampak Anatole France tudi ni slab.

Massenetu bi moral biti osebno hvaležen. Njemu se imam zahvaliti za svoj prvi režijski nastop v »Manon« leta 1929. (na željo takratnega opernega ravnatelja M. Poliča, v družbi v tej vlogi nepozabne Z. Gjungjenčeve in N. Štritofa).

Pa ne vem, kaj nagaja moji domišljiji, da si ga predstavljam vedno z glavnikom v roki in tudi z mazilom. Včasih se tudi peni. In te pené dajo potem mnogo lepih, spreminjajočih se barv in mnogo blesketajočega in ljubkujočega sija. Tu pa tam imam okus, kakor da se mu note sproti presnavljajo v sladke koreninice. In zato imam včasih, kadar nisem posebno pri sebi, tiho željo, da bi lahko vsaj klavirskim izvlečkom njegovih oper (Žongler, Werther!) dal vezavo iz platnic, ki bi bile iz pelina.

Oba naša izvajalca.

Vso pevsko in igralsko težo te opere nosita prav za prav samo dva človeka: Thaïs in Atanael. Vse druge vloge so sicer važne, v primeri z imenovanima pa manj težavne. Thaïs in Atanael sta namreč ogromni vlogi, ki imata tudi v fizičnem pogledu v opernem slovstvu zelo malo enakih.

Če se ne motim, bo lahko štela Heybalova to vlogo poleg Rusalke, Tatjane in Butterfly med prve dragulje svojega opernega udejstvovanja. Kar pri tej pevki posebno cenim, je njena dokrajna sposobnost celotnega vživetja v poverjeno vlogo. Njeno stapljanje z značajem je tako intenzivno in živo, da lahko v *petju igra* in v *igri poje*. (To so lahke besede, samo izvedba je malo težja.) To so pa območja, kjer zmogljivosti — kljub mladosti — prestopajo že meje samo tehničnega ali obrtnega delovanja.

Vlada Atanaela zahteva predvsem *nenavadne* duševne in telesne *moči*. Brez teh dveh lastnosti Atanael ni izvedljiv. Atanael ne more biti »bel canto«. Atanael mora biti pojoči dramski igralec. Primožič ima poleg teh svojstev še potrebno veliko kretnjo, čustveni zagon in pa, kar je najvažnejše, neko naravnost sveto resnobo in obsedenost do dela, ki ne popusti niti za hip in ki odlikuje v tako spoštovanja vredni meri ravno našo starejšo gledališko gardo (n. pr. Betetta). Ravno v tem pogledu bi se naša mlajša generacija od teh vzorov lahko marsičesa naučila! Včasih se čudim, če pomislim, kako je bilo mogoče po tridesetih letih neprestanega opernega udejstvovanja v glavnih dramatičnih vlogah (in še z režijskim poslom!) obdržati tako glasovno in igralsko moč ter silovitost kakor jo ima vedno še Robert Primožič.

Štritof.

Štritof je za Masseneta star specialist. Ne samo, da se njegovi prevodi pojejo kar sami in da kar diše po pokrajinah, kjer so rasli originali, je tudi glasbeno izoblikoval Thaïs tako, kakor zna to s svojo romantično zanešenostjo in razneženo čustvenostjo pri nas samo on. (Čeprav ni hudoben, pa le mislim, da na tihem goji skrito željo, da bi se jaz in moja režija enkrat na opernem odru tako temeljito spodtaknila, da bi se za zmerom odpovedal tem »phhre-

kletim phhraktikablom«. Razen tega ga imam še prijateljsko na sumu, da so mu vsi pevci »absolutno« preveč zadaj in da bi jih imel vse najrajši v orkestru, če že ne kar na svojem kapelniškem pultu.)

Inscenacija.

Tudi pri tej inscenaciji so me vodile že znane misli: *zgovornost slike, značilnost ozračja, razgibanost in pomembnost igralskega prostora, hitre menjave in pogoji tehničnega ustroja*. Pri izvedbi mi je — poleg ing. Franza — v izdatni meri pomagala M. Gerlovičeva, ki je naslikala tudi načrte in ki s tem delom prvič stopa pred javnost. Močno razviti slikarski smisel, čut za barvne učinke in zlasti iskrena zaverovanost v delo ji bo gotovo še uspešno služila pri oživljanju našega odrskega prostora.

Balet.

Dokaj nelahko in dolgo vlogo baleta je s fino zamisljijo, živo menjavo in s pestro razporedbo s sodelovanjem vseh naših prvih plesalcev pripravil mojster Golovin. Ta balet je mišljen kot vožek in nima nujno neposredne zveze z vsebino celotnega dela (kot n. pr. v »Faustu«). Zato mi je ta točka posebno prijetna, ker lahko vsaj za petnajst minut preneham »trpeti« kot režiser, grem v parter, sedem na stol in uživam tiho in mirno smehljajoč se kot — zaljubljen študent iz občinstva...

* * *

Ciril Debevec:

Operni zapiski

Zanimivo je, kaj vse bi morala operna režija upoštevati. Še bolj zanimivo je, kako imajo vsi operni voditelji, sodelavci in pomočniki vsak svoje misli, ki so — po njihovem mnenju — edino zveličavne in — kako ima vsak od njih svoje želje, ki bi jih bilo treba — po njihovem mnenju — stoddostno uveljaviti. Kapelnik na primer misli, da je pglavitna reč v operi glasba in orkester in da je torej treba pevce, če jih hočemo slišati, postaviti čim bolj spredaj na rampo. Zborovodja je mnenja, da mora biti zbor razdeljen lepo po

glasovnih skupinah in da mora biti tudi — zaradi zvoka — čimboli v ospredju. Pevci (ne vsi) spet menijo, da morajo gledati kapelnika, da morajo stati, če le mogoče tik pred rampo in da morajo peti za božjo voljo samo ne proti partnerju, temveč edinole in vedno samo proti občinstvu. Scenografi zastopajo mnenje, da morajo priti do izraza njihove slikarske ali pa njihove arhitektonske zamisli in načrti, (čeprav jih marsikdaj niso niti sami zasnovali). Koreograf stoji na stališču, da je treba za balet predvsem veliko prostora in zlasti dovolj močne razsvetljave. Osnutkarji kostumov, krojači in šivilje se boje, da ne bi njihovi kroji in barve prišle do zaželenega učinka. Razsvetljača skrbi, kako bi dosegel z najmanjšimi sredstvi največji svetlobni učinek (ki potem navadno izostane). Odrski mojster se ukvarja z muko, kako izvršiti z najmanjšim naporom pravočasno najhitrejšo menjavo. Rekviziterja preganja misel, kako dobaviti vse potrebne rekvizite, če nima za to potrebnega denarja. Gledališki ekonom se trapi z mislijo, kako skrčiti izdatke za vsako predstavo na minimum in kako zlezti kljub vsem umetniško smiselnim in nesmiselnim stroškom v okvir predpisanega budžeta. In navsezadnje želi uprava, da bi se rodila predstava v obratno določenem času in da bi uspela, če že ne v umetniškem, pa vsaj tem bolj zanesljivo v blagajniškem pogledu. Režiser pa se lahko kljub temu smehlja in muza okrog svoje morebitne lastne zamisli (ki jo smatrajo vsi za več ali manj svojeglavno in prenapeta), vpoštevata mimogrede nekoliko morebitnih boleznih in odvisnosti odrskega ustroja in, navsezadnje, se kljub vsem težavam posreči le tu pa tam pri predstavi še kakšna malenkost, ki je všče celo takim razvajencem kot so — kritika in občinstvo.

*

V opernih gledališčih — v vseh časih in po vseh krajih — sodelujejo ljudje, ki imajo na primer prekrasen glas. Ampak to še ni vse. Potem so drugi, ki imajo marljivost in tehniko brez primere. Pa to še zmerom ni vse. In so četrti (teh je najmanj), ki so muzikalni na moč, ki so bistri po duhu in ki so igralci z vso dušo in z vsem telesom. Pa celo to še ni vse. In nazadnje so taki, ki imajo vse to skupaj, pa to vedo in so vrhutega še skromni. To je pa že skoraj vse.

Vsebina „Thaïs“

I. slika. V puščavi blizu Nila. Skupina puščavskih menihov pričakuje odsotnega tovariša Atanaela. Atanael nastopi in se ves razčvojen izpove sobratom, da ga stalno v mislih preganja razuzdana ženska Thaïs, ki jo je, predno je postal menih, dobro poznal in ki bi jo zdaj rad rešil iz nebrzdanega življenja in satanovega objema. Menihi se razidejo počivat po svojih kočah. Med spanjem se Atanaelu prikaže v strastnem prividu Thaïs. Atanael plane pokonci — privid izgine — Atanael pa se kljub Palemonovemu svarilu poda na pot v Aleksandrijo s trdnim namenom, da spreobrne zloglasno grešnico in zapeljivko.

II. slika. V Aleksandriji, na terasi pred Nikijevo hišo. Atanael obišče svojega prijatelja iz mladosti, uživača in nasladneža Nikija. Ta ga sprejme v družbi porednih in lepih suženj Krobile in Mrtale in mu na njegovo vprašanje sporoči, da bo Thaïs vsak čas prišla k njemu na veselico, kjer lahko takoj prične s svojim spreobračanjem in reševanjem. Sužnjama ukaže, da ga primerno oblečeta in uredita za veseljaško družbo. Nastopi Thaïs v družbi častilcev in oboževalcev. Atanael ji pove svoj namen, Thaïs pa se mu roga v obraz in ko se pripravi ob navdušenju spremljevalcev celo na javni pregrešni ples, se Atanael zgrozi in zbeži.

III. slika. Pri Thaïs doma. Vsega naveličana se Thaïs v hipnem navalu strahu pred starostjo in pred smrtjo vprašuje pred ogledalom, ali je še lepa in ali bo tudi njena lepota ostala večna. V tem razmišljanju jo presenetijo Atanael, ki ji je sledil prav na njen dom. V skrajni napesti nasprotujočih si sil molita oba nasprotnika, vsak k svojemu božanstvu, da jima dá moči za preizkušnjo in zmago. Ko se posluži Thaïs skrajnega sredstva, pretrga Atanael svoje vrhno oblačilo in jo v črni halji asketa zaroti in ji zagrozi z večnim pogubljenjem. Vsa prestrašena in zmedena se zviija Thaïs pod menihovimi neizprosnimi pogledi in besedami in ko se začuje v dalji še vabeči glasovi ljubimca Nikija, se Thaïs zmede, upre in se v bolnem smehu zruši in vsa razvrvana od bolečine notranjega boja krčevito zaihti.

IV. slika. Na terasi pred hišo Thaïs. Po prečuti noči se vrača

Thaïs z veselice domov. Na stopnicah njenega doma jo pričakuje menih. Thaïs mu prizna, da je pripravljena zapustiti svoje dose-danje življenje in mu slediti. Izpove mu svoje misli o ljubezni.

»Ljubezen je redka krepost, redka, in moj greh ni bil z njo, temveč prej zoper njo. O, saj mi ni hudo, vso me je uklenila, le ciljev njenih, žal, nisem umela. Ona brani, da ženska se uda ne-komu, naj bo, kdor že je, njen zakon nam veli, da jo vsak z dna srca spoštuje.«

S kipecem boga ljubezni Erosa v roki, prosi Atanaela, naj vsaj tega malega spominčka ne uniči, temveč naj ga pokloni kakemu samostanu. Nič hudega sluteč pripomni, da ji ga je poklonil svojčas še Nikija. To pa zadostuje, da vzbudi v menihu misel na razuzdane preživete strasti in kakor v divjem napadu ljubosumja, ji iztrga kipec in ga trešči v morje. Do mozga preplašena Thaïs se voljno uda menihovemu povelju, da gresta uničit vse njeno bogastvo in posvetno imetje. — Družba zabavajočih se uživačev se naslaja ob bohotnih plesih plesalk, ki jih je naročil za zaključek veselice Ni-kija. Kar stopi med bakantske veseljake Atanael in jim z grozečim glasom napove, da se je Thaïs odrekla svojemu gnusnemu življenju in da je izjavila, da mu bo sledila. Na divje ugovore pijane družbe se pojavi sama Thaïs z razpuščenimi lasmi in v spokorniški sivi halji. Ker hočejo prijatelji odhod priljubljene kurtizane nasilno pre-prečiti, se posluži Nikija zvijače, da vrže med pobesnelo družbo denar, Atanaelu in Thaïs pa se v nastali zmedi posreči uiti. V tem hipu pa buškuje iz Thaïsine hiše požar, rdeč žar obšine razuzdance, židovje se ruši, Nikija in prijatelji pa preplašeni ostrmé pred pla-menečim poslopjem.

V. slika. V zelenici. Na dolgi poti v puščavski samostan sta Ata-nael in Thaïs prispela do male oaze. Na smrt izmučena in krvaveča omahne Thaïs in prosi malo oddiha in okrepčila. Končno se neiz-prosni menih le omeči in stopi k bližnjemu vodnjaku po kozarček vode in malo sadja. Ko se znova odpravljata na pot, se približajo bele sestre iz samostana in vzamejo Thaïs po Atanaelovem priporo-čilu seboj. Thaïs se v zadržanem obupu poslovi, Atanael pa po nje-nem odhodu klekne na kolena in zaječi: »Videl je ne bom nikdar več! Nikdar več!«

VI. slika. V puščavi blizu Nila. Ob nevihtnem večeru se izpoveduje obupani asket sobratu in modrijanu Palemonu, da nima ne v budnem stanju ne v sanjah miru pred Thaïs, ki ga stalno in neusmiljeno preganja. Ko utrujen zaspi, se mu nanovo prikaže Thaïs, najprej kot zapeljiva plesalka, takoj za tem pa kot bela redovnica, ki umira. Pod vtisom teh groznih sanj Atanael plane in nemudoma zdrvi na pot, da bi videl Thaïs še enkrat v življenju.

VII. slika. V samostanu pri Belih sestrah. Zbrane na samostanskem vrtu molijo sestre za dušo umirajoče Thaïs. Ko vstopi Atanael, se sestre v molitvi umaknejo v cerkev. Obupani in na rob blaznosti pritirani menih kleče roti Thaïs in ji zatrjuje svojo ljubezen. Toda izpoved in priznanje prihajata prepozno. Zamaknjena v rajske višave in zazrta v nebo izdihne blodna Thaïs odrešena svojo dušo.

Lastnik in izdajatelj: Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani. Predstavnik: Oton Župančič. Urednik: Ciril Debevec. Za upravo: Ivan Jerman. Tiskarna Makso Hrovatin. Vsi v Ljubljani.